

TYT

COĞRAFYA SORU BANKASI

Değerli Arkadaşlar,

Yıllardır iyi bir gelecek hayaliyle eğitim ve öğrenim görüyorsunuz. Dersler, kitaplar ve sınavlardan kendinizi yorgun hissettiğiniz zamanlar oldu.

ÜNİVERSİTELİ olmanın eşiğine geldiğiniz bu dönemde onlarca ders kaynağı içerisinde size hitap edebilecek, eğitiminize katkıda bulunacak, kolay ve kalıcı öğrenmenizi sağlayacak “doğru” kitaplara ihtiyaç duydunuz.

*İşte biz, **Yayın Kurulu** olarak ihtiyacınızı karşılamak için kolları sıvadık ve gireceğiniz tüm sınavlarda başarılı olmanızı kolaylaştıracak, sizlere öğretmen olabilecek “**FAZ Soru Bankası Serisi**”ni hazırladık. Kitaptaki soruların **video çözümleriyle** tam bir öğrenme sağlamanıza katkıda bulunmak istedik.*

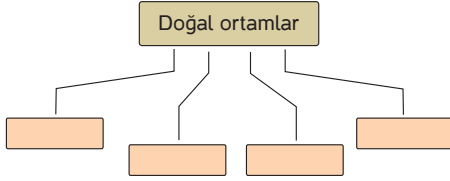
Hepinize hayat boyu başarılar dileriz.

İçindekiler

FAZ - 01	Doğa, İnsan ve Coğrafya	4 - 9
FAZ - 02	Dünyanın Şekli ve Sonuçları	10 - 13
FAZ - 03	Dünya'nın Hareketleri - I	14 - 19
FAZ - 04	Dünya'nın Hareketleri - II	20 - 25
FAZ - 05	Coğrafi Konum - I	26 - 31
FAZ - 06	Coğrafi Konum - II	32 - 41
FAZ - 07	Harita Bilgisi	42 - 51
FAZ - 08	Haritada Yer Şekillerinin Gösterimi	52 - 61
FAZ - 09	İklim Bilgisi (Atmosfer ve Sıcaklık)	62 - 65
FAZ - 10	Sıcaklığı Etkileyen Faktörler	66 - 71
FAZ - 11	Basınç	72 - 75
FAZ - 12	Rüzgârlar	76 - 79
FAZ - 13	Nem ve Yağış	80 - 87
FAZ - 14	İklim Tipleri - I	88 - 91
FAZ - 15	İklim Tipleri - II	92 - 93
FAZ - 16	Türkiye'nin İklimi - I	94 - 97
FAZ - 17	Türkiye'nin İklimi - II	98 - 103
FAZ - 18	Yerin Şekillenmesi - I	104 - 107
FAZ - 19	Yerin Şekillenmesi - II	108 - 113
FAZ - 20	Yerin Şekillenmesi - III	114 - 117

FAZ - 21	Yerin Şekillenmesi - IV	118 - 123
FAZ - 22	Yerin Şekillenmesi - V	124 - 125
FAZ - 23	Türkiye'nin Yer Şekilleri - I	126 - 131
FAZ - 24	Türkiye'nin Yer Şekilleri - II	132 - 139
FAZ - 25	Dünya'da Sular	140 - 143
FAZ - 26	Türkiye'de Sular - I	144 - 145
FAZ - 27	Türkiye'de Sular - II	146 - 147
FAZ - 28	Dünya'da Topraklar	148 - 151
FAZ - 29	Türkiye'de Topraklar	152 - 153
FAZ - 30	Dünya'da Bitkiler - Türkiye'de Bitkiler	154 - 159
FAZ - 31	Yerleşmelerin Kuruluşu	160 - 161
FAZ - 32	Türkiye'de Yerleşme	162 - 163
FAZ - 33	Nüfus - I	164 - 167
FAZ - 34	Nüfus - II	168 - 171
FAZ - 35	Türkiye'nin Nüfus Özellikleri	172 - 177
FAZ - 36	Göçler - Türkiye'de Göçler	178 - 183
FAZ - 37	Ekonomik Faaliyetlerin Sınıflandırılması	184 - 185
FAZ - 38	Bölge Sınıflaması	186 - 189
FAZ - 39	Ulaşım Yolları	190 - 193
FAZ - 40	Doğal Afetler - Türkiye'de Afetler	194 - 199

1. Muhteşem dörtlü olarak da adlandırılan dört doğal ortam arasında mükemmel bir dayanışma ve denge söz konusudur.

Buna göre yukarıdaki kavram haritasında boş bırakılan alanlara, aşağıdakilerden hangisi yazılamaz?

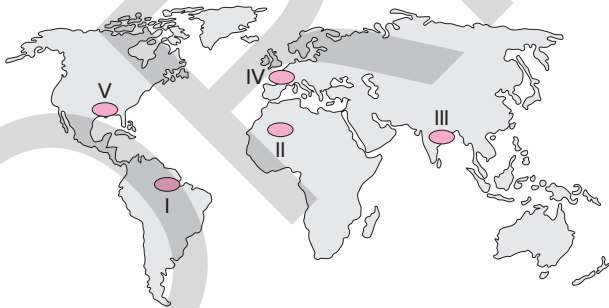
- A) Atmosfer B) Litosfer C) Hidrosfer
D) Biyosfer E) Geosfer

2. Doğal çevre ile insan sürekli bir etkileşim hâlinindedir. Coğrafya çevre ile insan arasındaki etkileşimi inceleyen, bu etkileşimin sonuçlarını ortaya koyan bilim dalıdır.

Buna göre, aşağıdakilerden hangisi doğanın insan faaliyetleri üzerindeki etkisine örnek değildir?

- A) Kutuplara yakın yerlerde insanların kalın giysiler giymesi
B) Kar yağışlı ve soğuk iklim bölgelerinde insanların evlerini dik çatılı yapması
C) Sanayi faaliyetlerinin geliştiği yerlere doğru yoğun göçlerin yaşanması
D) Kurak iklim bölgelerinde yaşayan insanların meskenlerini kerpiçten yapması
E) Yeryüzü şekillerinin engebeli olduğu yerlerde ulaşım faaliyetlerinin aksaması

3. Doğal ortam koşulları insan yaşamı için her zaman uygun olmayabilir.

Buna göre, Dünya haritasında taralı alanların hangilerinde insan yaşamı için uygun koşullar söz konusu değildir?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) IV ve V

4. (I) Maki, Akdeniz ikliminin doğal bitki örtüsüdür. (II) Daima yeşil yapraklı olan makiler, kuraklığa dayanıklı; fakat düşük sıcaklığa dayanıksızdır. (III) Akdeniz ikliminde yaz mevsimi sıcak ve kurak geçtiği için makilerin boyları kısa, yaprakları sert, cilalı ve keçe gibi tüylüdür. (IV) Ülkemizde Akdeniz ikliminin görüldüğü Akdeniz kıyıları, Kıy, Ege ve Güney Marmara'da makilere rastlanır.

Yukarıda numaralandırılarak verilen cümlelerden hangilerinde coğrafyanın nedensellik ve dağılış ilkesi kullanılmıştır?

	Nedensellik	Dağılış
A)	III	II
B)	II	III
C)	I	IV
D)	II	IV
E)	III	IV

5. I. Engebeli yerlerde tünel ve viyadüklere ulaşımın sağlanması
II. Çok şiddetli volkanik püskürmeler veya hava olaylarının hava yolu ulaşımını aksatması
III. Yağışın az olduğu yıllarda tarımsal üretimin azalması ve üretimde dalgalanmalar yaşanması
IV. Denizin doldurularak denizden toprak kazanılması

Yukarıda verilenlerden hangileri insanın doğal çevreye olan etkisine örnek değildir?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

6. Doğal çevre koşullarının insanların giyim - kuşamı, ekonomik faaliyetleri, mesken tipleri üzerinde belirgin bir etkisi vardır.

Buna göre aşağıdaki mesken tiplerinden hangisinin ortaya çıkmasında doğal çevrenin etkisi en azdır?

- A) İglo
B) Kerpiç
C) Taş
D) Ahşap
E) Betonarme

7. (I) Toplu yerleşmede evler bir su kaynağının etrafında birlikte kurulur. (II) Su kaynaklarının az olması ve yer şekillerinin düz olması kırsal kesimde toplu yerleşmelerin ortaya çıkmasını sağlamıştır. (III) İç Anadolu Bölgesi, toplu yerleşmelerin en yaygın olduğu bölgelerimizdendir. (IV) Yine kurak iklim şartlarının görüldüğü Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nde de toplu yerleşmelere rastlanır. (V) Toplu yerleşmelerde evler yakın olduğu için bu tür yerleşmelere altyapı hizmetlerini götürmek daha kolaydır.

Yukarıdaki cümlelerden hangilerinde neden - sonuç ilişkisi bulunur?

- A) I ve III B) II ve IV C) II ve V
D) III ve IV E) III ve V

8. "İstanbul'da yürütülen beşeri ve ekonomik faaliyetler."

hakkında bir ödev hazırlayan öğrenci, coğrafyaya yardımcı bilim dallarından hangisinden en az yararlanır?

- A) Demografi
B) İstatistik
C) Kartografya
D) Jeoloji
E) İktisat

9. Coğrafya bilimi yeryüzündeki olayları; fiziki, beşeri ve ekonomik olaylar olmak üzere üç kısımda inceler.

Buna göre, aşağıdakilerden hangisi fiziki coğrafyanın incelediği konulardan değildir?

- A) Dünya'nın hareketleri ve sonuçları
B) Yer şekillerinin oluşumu ve değişimi
C) Nüfus artışı ve dağılışı
D) İklim olayları
E) Doğal afetler ve etkileri

10. Aşağıdakilerden hangisi litosfer (taş küre) de meydana gelen olaylardan değildir?

- A) Deprem
B) Kayaçların ufalanması
C) Kütle hareketleri
D) Volkanizma
E) Küresel ısınma

11. Coğrafya öğretmeni Doğa ve İnsan ünitesini işlerken; "Akdeniz Bölgesi'nin Göller Yöresi'nde, Isparta iline bağlı Senirkent İlçesi, 1995 ve 1996 temmuz ayında mal ve can kaybına sebep olan sel afetine maruz kalmıştır." örneğini verir. Öğrencilerinden de bu konuyu araştırmalarını ve konuyu sınıfta tartışmalarını ister.

Buna göre, öğrenciler bu konuyu araştırırken aşağıdaki coğrafyaya yardımcı bilimlerden hangisinden en az yararlanır?

- A) Klimatoloji B) Limnoloji
C) Demografi D) Jeomorfoloji
E) Kartografya

12. I. Mesken
II. Yağmur
III. Kağıt
IV. Akarsu
V. Kayaçlar

Yukarıda verilenlerden hangileri doğal unsur değildir?

- A) I ve II B) II ve III C) I ve III
D) III ve IV E) IV ve V

13. Aşağıda coğrafyaya yardımcı olan bazı bilim dallarıyla ilgili bilgiler verilmiştir.

- Yer şekillerinin oluşumu ve gelişimini inceler.
- Atmosfer olaylarını anlık olarak inceler.
- Bitki topluluklarını, yetişme ortamını ve dağılışını inceler.
- Su kaynaklarının fiziksel, kimyasal ve ekonomik özelliklerini inceler.

Aşağıdaki seçeneklerde verilen bilim dalları, yukarıdaki cümleler ile eşleştirildiğinde hangisi dışarıda kalır?

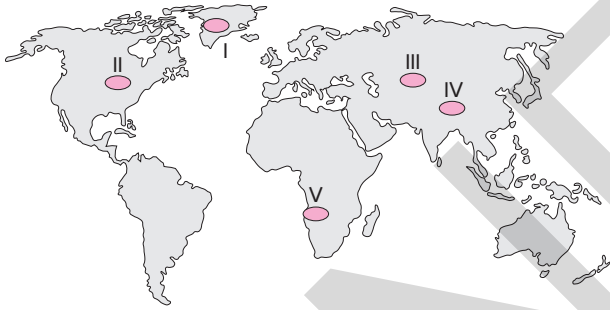
- A) Meteoroloji
B) Botanik
C) Zooloji
D) Hidroloji
E) Jeomorfoloji

1. • İslam dünyasının büyük düşünürlerinden biridir.
• "Coğrafya kaderdir." sözüyle insanın mekandan azade olmadığını savunmuştur.
• Mukaddime ve Kitap El İbar adlı eserleri yazmıştır.

Yukarıda verilen bilgiler aşağıdaki bilim insanlarından hangisine aittir?

- A) Kaşgarlı Mahmut
B) İbn Hurdazbih
C) El Biruni
D) İbn Haldun
E) İbn Batuta

2. Doğal koşullar insanların yaşam şeklini etkiler. Sözelimi kutuplara yakın bölgelerde yaşayan insanlar her hangi bir soğutucuya ihtiyaç duymazken tropikal bölgelerde yaşayan insanlar ise bir ısıtıcıya ihtiyaç duymazlar. Durum böyle olunca tekdüze bir yaşam varlığını sürdürür.

Buna göre, yukarıdaki haritada belirtilen bölgelerden hangisinde yaşam biçimi daha az değişkendir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

3. I. Fiziki coğrafyanın kurucusudur.
II. Beşeri coğrafyanın öncüsüdür.
III. Bölgesel coğrafyanın öncüsüdür.
IV. Siyasi coğrafyanın kurucusudur.

Yukarıda verilen metodolojiler aşağıdakilerden hangisine ait olamaz?

- A) Alexander von Humboldt
B) Carl Ritter
C) Paul Vidal de La Blache
D) James Cook
E) Friedrich Ratzel

4. Aşağıda verilen görsellerden hangisi doğal oluşum değildir?

Yağmur Ormanları

Üçboğaz Barajı

Mercan

Ağrı Dağı

Galapagos Adaları

5. • Frigorifik soğutma sistemi sayesinde balıkçılık gelişmiştir.
• Konaklama ve tesis sayısının az olması kış rekreasyonunu olumsuz etkiliyor.
• Türkiye coğrafi konumundan dolayı enerji koridoru olmayı sürdürüyor.
• Çin'in Vuhan kentinde baş gösteren Covid-19 hastalığı küresel boyut kazanmıştır.

Yukarıda verilen tanım ve terimler eşleştirildiğinde hangisi dışarıda kalır?

- A) Sağlık Coğrafyası
B) Ulaşım Coğrafya
C) Tarım Coğrafya
D) Turizm Coğrafya
E) Enerji Coğrafyası

6. Hızla artan nüfus, insanların yaşam alanlarını daraltmış ve bu durum insanları yeni arayışlara itmiştir.

Buna göre, aşağıda verilen görsellerden hangisi bu çabalardan biri değildir?

Trabzon Akyazı Stadi

Ordu-Giresun Havalimanı

Hollanda Polder Alanları

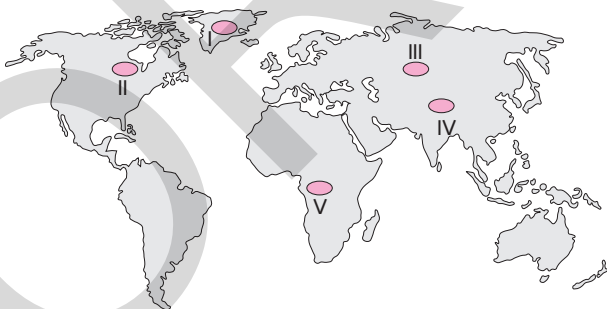

ABD Central Walley

Endonezya Borneo Adası

7. Aşağıda verilen Dünya haritasında bazı yerler numaralandırılmıştır.

Buna göre, numaralı bölgelerden hangisinde doğanın insana dayattığı yaşam daha zordur?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

8. Aşağıda verilen oluşumlardan hangisi litosferde meydana gelmez?

Peribacaları

Mantarkaya

Kümülüs Bulutları

Kanyon Vadi

Birikinti Konisi

9. I. Cosmos adlı eser ---- isimli bilim insanına aittir.
II. Kitabı Roger adlı eser ---- isimli bilim insanına aittir.
III. Beşeri Coğrafyanın kurucusu olarak ---- kabul edilir.

Yukarıda boş bırakılan yerlere aşağıdakilerden hangileri getirilmelidir?

I	II	III
A) Bernhardus Varenius	El-Birûnî	Strabon
B) Batlamyus	İbn-i Haldun	Paul Vidal de La Blache
C) Alexander von Humboldt	İdrisi	Carl Ritter
D) Eratosthenes	İbn Batuta	Friedrich Ratzel
E) Vasco dö Gama	Evliya Çelebi	Herodot

1. Osmanlıda özellikle denizcilikle uğraşan bilim insanları coğrafyaya önemli katkıda bulunmuşlardır.

Aşağıda verilen bilim insanları ve eser eşleştirmesinden hangisi yanlış eşleştirilmiştir?

- A) Piri Reis – Kitabı Bahriye
B) Katip Çelebi – Cihannüma
C) Seydi Ali Reis – Miratül Memalik
D) Evliya Çelebi – Seyahatname
E) Macar Ali Reis – Mukaddime

2. İnsanların bilgi düzeyleri arttıkça, doğaya daha fazla müdahalede bulunmuş bu da doğada telafisi olmayan sonuçlar doğurmuştur.

Buna göre, aşağıda verilen unsurlardan hangisi olumsuz bir müdahale sayılamaz?

- A) Bitki örtüsünün tahrip edilmesiyle erozyon artmıştır.
B) Sanayileşmenin yoğun olduğu kentlerde oluşan asit yağmurları tarihi dokuya zarar vermiştir.
C) Uludağ'ın milli park ilan edilmesi bölgeye gelen turist sayısını artırmıştır.
D) Denizlerde meydana gelen tanker kazaları su kirliliğini artırmıştır.
E) Fosil yakıtların aşırı kullanımı çevre sorunlarına yol açmıştır.

3. I. Kanyon Vadi
II. Marmaray
III. Maltepe Sahil Parkı
IV. İguaçu Şelalesi

Yukarıda verilenlerden hangisi doğal unsurlar arasında yer almaz?

- A) I ve II
B) I ve III
C) II ve III
D) III ve IV
E) II ve IV

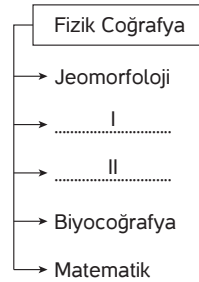
4. Aşağıda verilen doğal kaynaklardan hangisi enerji kaynağı değildir?

- A) Toprak
B) Taş kömürü
C) Güneş
D) Jeotermal
E) Petrol

5. Aşağıda verilen doğa olaylarından hangisi yalnızca hidrosferde gerçekleşir?

- A) Heyelan
B) Volkan
C) Tsunami
D) Erozyon
E) Deprem

6. Aşağıdaki şemada Fiziki Coğrafyaya ait bazı alt dallar gösterilmiştir.

Yukarıdaki şemada boş bırakılan yerlere aşağıdakilerden hangileri getirilmelidir?

	I	II
A)	Arkeoloji	Astronomi
B)	Jeofizik	Jeoloji
C)	Klimatoloji	Hidroğrafya
D)	Antropoloji	Paleontoloji
E)	Jeodezi	Jeofizik

7. Doğal ve beşeri unsurlar birbiriyle etkileşim içindedir.

Aşağıda verilen durumlardan hangisi doğanın insan yaşamına etkileri arasında gösterilemez?

- A) İzlanda'da zaman zaman yaşanan volkanik püskürmelerin tarım alanlarını etkilemesi
- B) Güneydoğu Asya'da pirinç tarımının yaygın olması
- C) Kuzey Afrika'da meskenlerin kerpiçten yapılması
- D) Akdeniz ile Hint okyanusu arasında Süveyş Kanalı'nın açılması
- E) Tropikal bölgede şeker kamışından şeker üretilmesi

8. Aşağıdaki tabloda insan - doğa etkileşimi gösterilmiştir.

		Doğanın Etkisi	İnsanın Etkisi
I	İstanbul'un iki yakasını deniz altından birleştiren Marmaray'ın yapılması		✓
II	Akdenizde seracılık yapılması		✓
III	Akdeniz'de taş meskenlerin yapılması	✓	
IV	Sibirya'da buğday tarımının yapılması	✓	
V	Güneydoğu Asya'da tıraşlı tarım yapılması	✓	

Yukarıda verilenlerden hangisinde yanlışlık yapılmıştır?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV
- E) V

9. Bazı ülkeler, yaşam alanı dar olduğu için denizi doldurarak denizden toprak kazanmaya çalışırlar. Böylece denizi toprak ile doldurarak coğrafyalarını büyütürler.

Buna göre, aşağıda verilen ülkelerden hangisi denizden toprak kazanan ülkelere biri olamaz?

- A) Hollanda
- B) Türkiye
- C) Japonya
- D) Rusya
- E) BAE

10. Yeryüzü şekillerinin oluşumu ve gelişim süreçlerini inceler.

- Bitki ve hayvan topluluklarının fazla insanlarla etkileşimini inceler.
- Atmosferde meydana gelen hava olaylarının uzun süren ortalamasını alır.
- Yeryüzündeki su kütlelerini ve canlılar ile olan etkileşimini ele alır.

Yukarıda verilen bilgiler aşağıdaki kavramlardan hangisini bağlamaz?

- A) Klimatoloji
- B) Hidrografiya
- C) Jeomorfoloji
- D) Astroloji
- E) Biyocoğrafya

11. Coğrafya, coğrafi olayları üç önemli prensibe dayandırarak incelemeye çalışır.

- İlman okyanus iklimi nerelerde görülür?
- Mevsim süreleri neden eşit değildir?
- Yağış miktarı ile bitki örtüsü arasında nasıl bir ilişki vardır?

Yukarıda verilen tanım ve terimler eşleştirildiğinde hangisi dışarıda kalır?

	I	II	III
A) Dağılışı	Nedensellik	İlgi	
B) Nedensellik	İlgi	Dağılışı	
C) İlgi	Dağılışı	Nedensellik	
D) Nedensellik	Dağılışı	İlgi	
E) İlgi	Nedensellik	Dağılışı	

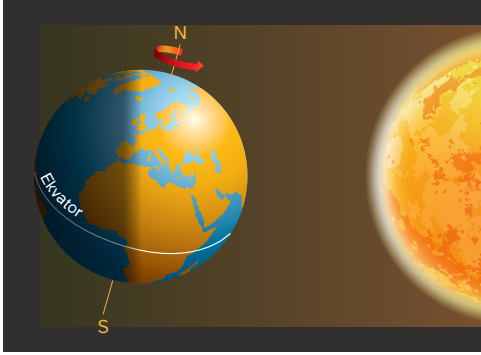
12. Aşağıda coğrafyaya ait verilen yardımcı bilim dallarından hangisi yanlış tanımlanmıştır?

- A) Litoloji — Taş bilimi
- B) Pedoloji — Toprak bilimi
- C) Potamoloji — Akarsu bilimi
- D) Limnoloji — Okyanus bilimi
- E) Hidroloji — Sular bilimi

1. Aşağıdakilerden hangisinin oluşmasında Dünya'nın şekli etkili değildir?

- A) Çizgisel hızın kutuplara doğru azalması
B) Yer çekiminin kutuplara doğru artması
C) Paralellerin çevre uzunluklarının kutuplara doğru azalması
D) Ekvator'da alçak basınç alanlarının oluşması
E) Gece - gündüz süre farkının kutuplara doğru artması

2.

Güneş ışınları, şekildeki gibi kürenin tamamını kaplamasına rağmen dünyanın her yeri aynı derecede ısınmamaktadır.

Bu durumun temel nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Ekvator düzlemi ile yörünge düzlemi arasındaki açı
B) Atmosferin kalınlığının farklı olması
C) Güneş ışınlarının geliş açılarının farklılık göstermesi
D) Dünya'nın eksenindeki dönüş yönü
E) Dünya'nın Güneş çevresindeki hareketi

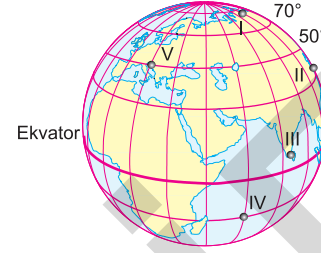
3. Aşağıdaki tabloda bazı paralellerde Dünya'nın eksenindeki dönüş hızları verilmiştir.

Paralel dairesi	Dönüş hızı (km/saat)
0°	1670
30°	1442
60°	830
90°	0

Buna göre, Dünya'nın eksenindeki dönüş hızının kutuplara doğru azalmasının nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Dünya'nın şeklinin küresel olması
B) Dünya'nın eksenindeki dönüş yönü
C) Yer ekseninin yörünge düzlemine eğik olması
D) Dünya'nın yörüngesinin elips biçimde olması
E) Meridyenler arası mesafenin kutuplara doğru azalması

4.

Dünya'nın eksenindeki dönüş hızına çizgisel hız denir. Bu hız Ekvator'dan kutuplara doğru gidildikçe azalır.

Buna göre, yukarıdaki şekilde işaretli noktalardan hangisinde çizgisel hız en azdır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

5. Coğrafya öğretmeni İbrahim Bey, "Dünya'nın şekli tam bir küre değildir. Dünya'nın kutuplardan basık, Ekvator'dan şişkin olan kendine özgü şekline geoid denir." demiştir.

Buna göre, bu tanımlı yapan öğretmen aşağıdakilerden hangisini bu yargısına kanıt olarak gösterebilir?

- A) Ekvator'da kalıcı kar sınırının yüksek olması
B) Güneş ışınlarının kutup noktalarına eğik açıyla gelmesini
C) Ekvator yarıçapının kutup yarıçapından uzun olmasını
D) Kızıldeniz'in tuzluluk oranının Baltık Denizi'nden fazla olmasını
E) Güneş ışınlarının atmosferdeki tutulma oranının Ekvator'dan kutuplara doğru artmasını

6. Aşağıdaki tabloda dört merkezin paralel derecesi ile Kutup Yıldızı'nın görünüm açıları verilmiştir.

Merkez	Paralel (Kuzey)	Kutup Yıldızı'nın Görünüm Açısı
I	80°	80°
II	60°	60°
III	40°	40°
IV	10°	10°

Kutup Yıldızı'nın görünüm açısıyla, paralel derecelerinin benzerlik göstermesi aşağıda verilenlerden hangisini kanıtlar?

- A) Dünya'nın Güneş çevresinde döndüğünü
B) Dünya'nın ekseninde döndüğünü
C) Dünya'nın ekseninin eğik olduğunu
D) Dünya'nın küresel şekilde olduğunu
E) Yer'in yörüngesinin elips biçiminde olduğunu

7. Ekvator yarıçapı: 6378 km
Kutuplar yarıçapı: 6357 km

Yukarıdaki bilgilerden yararlanılarak aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılır?

- A) Dünya'nın ekseni çevresinde döndüğüne
B) Dünya'nın tam küre şeklinde olmadığına
C) Çizgisel hızın enlemlere göre farklılık gösterdiğine
D) Paralellerin çevre uzunluklarının kutuplara doğru azaldığına
E) Kutup Yıldızı'nın görünüm açısının enlemlere göre değiştiğine

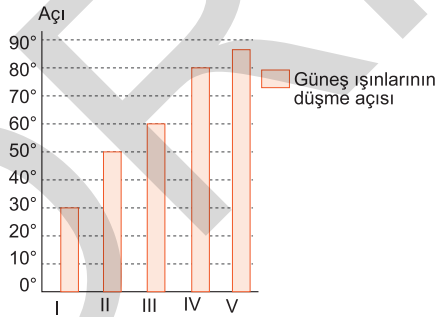
8. Aşağıdaki tabloda Kuzey Yarım Küre'de yer alan üç merkezde Kutup Yıldızı'nın görünüm açıları gösterilmiştir.

Merkez	Kutup Yıldızı'nın Görünüm Açısı
I	50°
II	30°
III	10°

Kutup Yıldızı'nın bu merkezlerden farklı açılarla görülmesi aşağıdakilerden hangisinin sonucudur?

- A) Yer şekilleri
B) Yer'in eksen eğikliği
C) Yer'in küresel şekli
D) Yer'in Güneş çevresindeki hareketi
E) Yer'in yörüngesinin şekli

9.

Yukarıdaki tabloda bazı enlemlere 21 Martta güneş ışınlarının yere düşme açısı gösterilmiştir.

Yukarıda numaralandırılmış merkezlerden hangisi Ekvator'a en uzaktır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

10. Norveç'ten geçen paralelin çevre uzunluğunun, Malezya'dan geçen paralelin çevre uzunluğundan daha az olması aşağıdakilerden hangisi ile ilgilidir?

- A) Yer'in yörüngesinin elips biçiminde olması
B) Dünya'nın Güneş çevresinde dönmesi
C) Dünya'nın çizgisel dönüş hızının paralellere göre değişmesi
D) Dünya'nın ekseni çevresinde dönmesi
E) Dünya'nın şeklinin küresel olması

11. Aşağıdaki tabloda bazı paralellerde Dünya'nın ekseni etrafındaki dönüş hızları verilmiştir.

Paralel	Çizgisel Hız (km/sa)
0°	1670
30°	1442
60°	835
90°	0

Buna göre, Dünya'nın ekseni etrafındaki dönüş hızının kutuplara doğru azalmasının nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

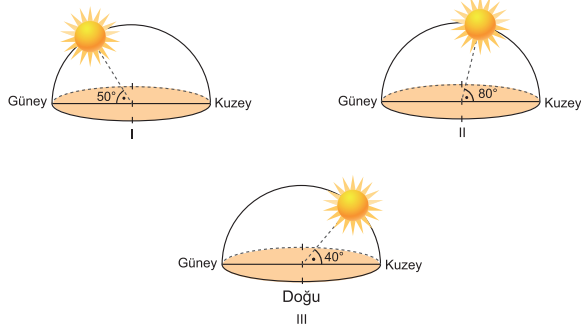
- A) Kara ve denizlerin dağılışı
B) Dünya'nın günlük hareketi
C) Dünya'nın eksen eğikliği
D) Dünya'nın şekli
E) Dünya'nın Güneş çevresinde dönmesi

12. X uçağı 60° enlemi, Y uçağı 10° enlemi, Z uçağı 20° enlemi üzerinde yerden aynı yükseklikte ve aynı hızla uçarak Dünya'nın çevresinde turlarını tamamlıyor.

Dünya'nın çevresindeki turlarını uçaklar farklı zamanlarda bitirdiğine göre bu durumun nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Dünya'nın ekseni etrafındaki dönüş hızı
B) Paralellerin boylarının eşit olmaması
C) Atmosferin etkisi
D) Dünya'nın ekseni etrafındaki hareketi
E) Dünya'nın Güneş'e yaklaşıp uzaklaşması

1. Güneş ışınları dike yakın açı ile geldiğinde cisimlerin gölge boyları kısa, eğik açıyla geldiğinde ise gölge boyları uzun olmaktadır.

Yukarıdaki şekillerde aynı tarihte üç merkeze Güneş ışınlarının yere düşme açıları verilmiştir.

Merkezlerde yer alan aynı boydaki cisimlerin gölge boylarının kısa olandan uzun olana doğru sıralanışı aşağıdaki-lerden hangisinde doğru olarak verilmiştir?

- A) II, III, I B) I, II, III C) III, I, II
D) I, III, II E) II, I, III

2. Dünya'nın eksenini etrafındaki dönüş hızı Ekvator'dan kutuplara doğru azalır.

Aşağıdakilerden hangisi bu duruma neden olan faktöre bağlı olarak gerçekleşmez?

- A) Paralellerin boylarının kutuplara doğru kısalması
B) Tan ve gurup sürelerinin Ekvator'a doğru azalması
C) Ardışık iki meridyen arasındaki mesafenin kutuplara doğru azalması
D) Gece - gündüz süresinin uzayıp kısalması
E) Kutup noktalarına güneş ışınlarının dar açılarla gelmesi

3. Ekvator'un güneyinde ve farklı enlemler üzerinde yer alan iki merkez,

- I. Güneş ışınlarının geliş açısı
II. Güneş'in doğuş ve batış saatleri
III. Ekinokslardaki gündüz süreleri

bakımından karşılaştırılacaktır.

Bu iki merkezde yukarıdakilerden hangilerinin aynı olması beklenemez?

- A) I ve II B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) I, II ve III

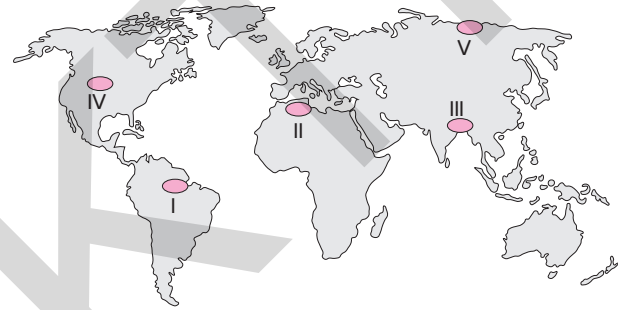
4. Ekvator'dan kutuplara doğru gidildikçe;

- I. Paraleller arasındaki mesafe
II. Güneş ışınlarının geliş açısı
III. Gece ile gündüz arasındaki zaman farkı
IV. Denizlerin tuzluluk oranı

niceliklerinden hangilerinin azalması beklenir?

- A) I ve II B) I ve IV C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

- 5.

Yukarıdaki haritada numaralandırılmış yerlerden hangisinde tan ve gurup süresi daha uzun olur?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

- 6.

- I. Günürlük ---- sonucu oluşur.
II. Gece - gündüz ---- sonucu ardalanır.
III. Günürlük ---- sonucu uzayıp kısalır.

Yukarıda boş bırakılan yerlere aşağıdakilerden hangileri getirilmelidir?

I	II	III
A) Elips yörünge	Günlük Hareket	Eksen eğikliği
B) Dünyanın şekli	Eksen hareketi	Yıllık Hareket
C) Günlük hareket	Dünyanın şekli	Elips yörünge
D) Yıllık hareket	Eksen eğikliği	Dünyanın şekli
E) Eksen eğikliği	Elips yörünge	Günlük hareket

7. Aşağıda verilen unsurlardan hangisi kutuplara gidildikçe artış gösterir?

- A) Çizgisel hız
B) Denizlerin tuzluluk oranı
C) Gurup ve tan süresi
D) Tarım üst sınırı
E) Sıcaklık

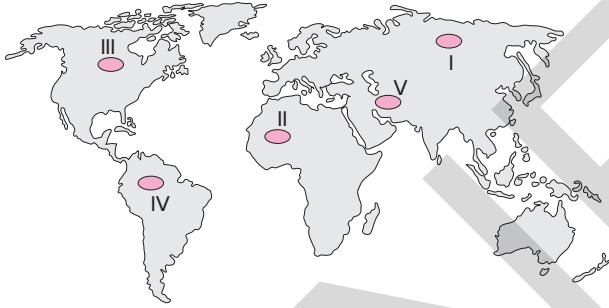
8.

Haritada bulunan K noktasından L noktasına giden bir kişi aşağıdakilerden hangisini gözlemleyemez?

- A) Çizgisel hızın azaldığını
- B) Sıcaklığın düzenli olarak azaldığını
- C) Meridyenler arasındaki mesafenin azaldığını
- D) Başlangıç meridyenine yaklaşıldığını
- E) Paralel boylarının kısalacağını

9. Aşağıda Dünya haritasında bazı yerler numaralandırılmıştır.

Yukarıdaki haritada yer alan noktalarla ilgili olarak aşağıda verilen özelliklerden hangisi çıkarılamaz?

- A) III'te yıl içinde giysi değiştirme ihtiyacı fazladır.
- B) IV'te yer çekimi azdır.
- C) I'de paralel boyu en kısadır.
- D) II'de yüksek basınç koşulları hakimdir.
- E) V'te meridyenler arası uzaklık en azdır.

10.

- I. Gece - gündüzün birbirini takip etmesi
- II. Dünya'nın bir yarısının aydınlık, diğer yarısının karanlık olması
- III. Haritalarda bozulmaların meydana gelmesi
- IV. Meltem rüzgârının oluşması

Yukarıdaki olaylardan hangilerinin oluşumunda Dünya'nın şeklinin etkisi yoktur?

- A) I ve II
- B) I ve III
- C) II ve IV
- D) I ve IV
- E) III ve IV

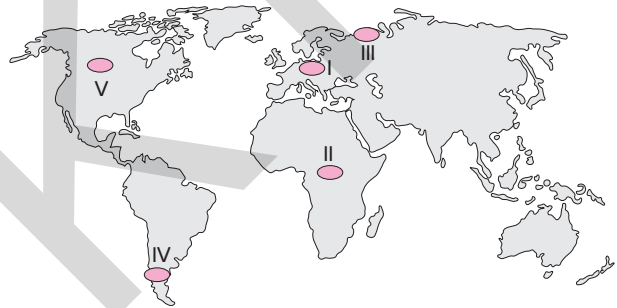
11. Dünya'nın şeklinin geoit olması,

- I. Ekvator yarıçapının, kutup yarıçapından fazla olması
- II. Yer çekiminin kutuplarda fazla olması
- III. Ekvator'un çevre uzunluğunun kutup çevre uzunluğundan fazla olması

durumlardan hangisi üzerinde etkili olmuştur?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) II ve III
- E) I, II ve III

12.

Yukarıdaki haritada numaralandırılmış merkezlerle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) II. merkezde çizgisel hız en fazladır.
- B) III. merkezde yer çekimi fazladır.
- C) IV. merkezde gölge yönü yıl boyunca güneye düşer.
- D) I. merkezde dört mevsim belirgindir.
- E) V. merkezde Kutup Yıldızı'nın görünüm açısı en fazladır.

13. Aşağıdaki tabloda Ekvator'dan kutuplara gidildikçe değişen bazı özellikler verilmiştir.

	Artar	Azalı
I. Çizgisel hız		✓
II. Başlangıç meridyeni ile aradaki mesafe		✓
III. Yer çekimi	✓	
IV. Denizlerdeki tuzluluk oranı	✓	
V. Paralel boyları		✓

Yukarıda verilenlerden hangisi yanlıştır?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV
- E) V

1. Aşağıdakilerden hangisi yer ekseninin yörünge düzlemine eğik olmasını kanıtlamaz?

- A) Mevsimlerin oluşması
- B) Bir yerde gece - gündüz uzunluğunun sürekli değişmesi
- C) Bir yerde Güneş'in doğuş ve batış saatlerinin yıl boyunca değişmesi
- D) Kuzey Yarım Küre'de rüzgârların sağa, Güney Yarımküre' de sola sapması
- E) Aydınlanma çizgisinin teğet geçtiği enlemlerin sürekli değişmesi

2. Aşağıdakilerden hangisi bir yerin Kuzey Yarım Küre'de yer aldığına kanıt olarak gösterilebilir?

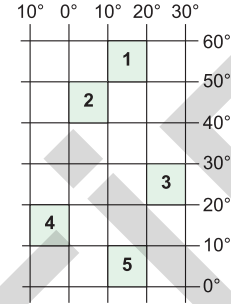
- A) 21 Aralık'ta en uzun gündüzü yaşaması
- B) 21 Haziranda kış başlaması
- C) 23 Eylül'de ilkbahar mevsiminin başlaması
- D) Kuzeye doğru gidildikçe gece - gündüz süresi arasındaki farkın artması
- E) 21 Martta gece - gündüz sürelerinin eşit olması

3. Dünya eksenini etrafındaki bir dönüşünü 24 saatte tamamlar, buna günlük hareket veya eksen hareketi denir.

Buna göre, aşağıdakilerden hangisi Dünya'nın eksenini etrafındaki dönüşünün sonuçlarından biri değildir?

- A) Gece ve gündüzün araldanması
- B) Bir noktaya Güneş ışınlarının gün boyunca farklı açılarla düşmesi
- C) Paralel dairelerinin boylarının Ekvator'dan kutuplara doğru kısalması
- D) Gün içerisinde sıcaklık farklarının oluşması
- E) Rüzgârların Kuzey Yarım Küre'de sağa sapması

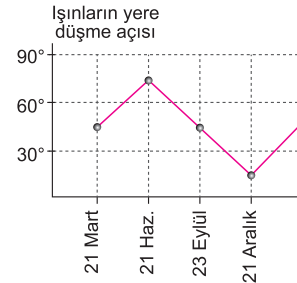
4. Aşağıdaki şekilde beş bölgenin matematik konumu verilmiştir.

Buna göre, yukarıda taralı olarak gösterilen numaralardan hangisinde Dünya'nın eksenini çevresindeki dönüş hızı en azdır?

- A) 1
- B) 2
- C) 3
- D) 4
- E) 5

5. Ekvator düzlemi ile ekliptik (yörünge düzlemi) arasında $23^\circ 27'$ lık bir açı olması nedeniyle bir yerde Güneş ışınlarının yere düşme açısı sürekli olarak değişir.

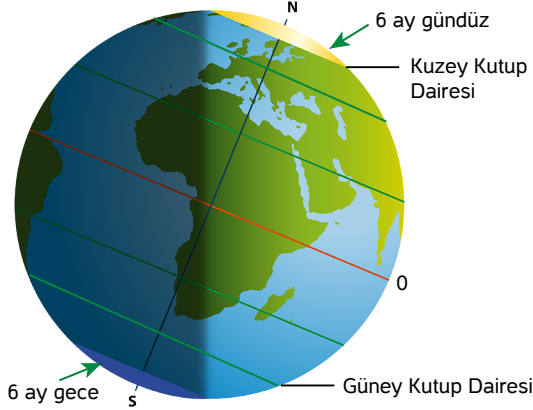
Yukarıdaki grafikte Güneş ışınlarının belirli tarihlerde düşme açıları verilen merkez, aşağıdaki yerlerden hangisinde yer alır?

- A) Ekvator'da
- B) Yengeç Dönencesi'nde
- C) Oğlak Dönencesi'nde
- D) Güney Kutup Dairesi'nde
- E) Kuzey Yarım Küre'de orta kuşakta

6. Aşağıdakilerden hangisi Dünya'nın eksenini etrafındaki hareketinin bir sonucu değildir?

- A) Yerel saat farkları
- B) Güneş ışınlarının yere düşme açısı
- C) Okyanus akıntılarındaki halkalanma
- D) Gündüz süresinin değişmesi
- E) Sürekli rüzgârların sapması

7. Ekvator düzlemi ile yörünge düzlemi arasında $23^\circ 27'$ lik açı olması nedeniyle aydınlanma dairesi yıl boyunca yer değiştirir.

Buna göre aydınlanma dairesinin konumu hangi tarihte yukarıda gösterildiği gibi olur?

- A) 21 Mart B) 21 Aralık
C) 21 Haziran D) 23 Eylül
E) 24 Temmuz

8. 21 Haziran tarihinde Samsun'da gündüz süresi Mersin'dekinden daha uzundur.

Aşağıdakilerden hangisi yukarıdaki durumu oluşturan nedene bağlı değildir?

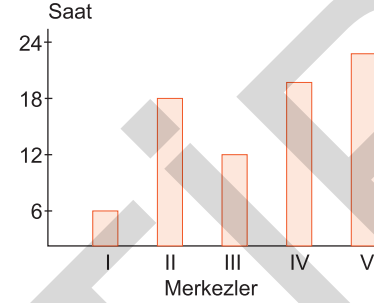
- A) Mevsimlerin oluşması
B) Güneş'in bir yerde doğuş ve batış saatlerinin değişmesi
C) Dönencelerin oluşması
D) Aydınlanma dairesinin yer değiştirmesi
E) Cisimlerin gün içinde gölge boylarının değişmesi

9. • Günlük sıcaklık farklarının oluşması
• Yerel saat farklarının oluşması
• Meltem rüzgârlarının oluşması

Yukarıda verilen özellikler aşağıdakilerden hangisinin bir sonucudur?

- A) Dünya'nın ekseninin eğik olması
B) Dünya'nın eksenini çevresinde dönmesi
C) Dünya'nın kutuplardan basık olması
D) Dünya'nın yörüngesinin elips biçiminde olması
E) Dünya'nın küresel şekilde olması

10. Aşağıda 21 Aralık tarihinde beş merkezin gündüz süreleri verilmiştir.

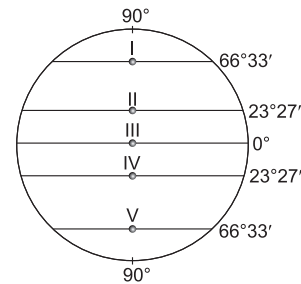
Buna göre hangi merkez Güney kutbuna en yakındır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

11. Ankara'da yaz koşulları yaşanırken Sidney'de kış koşulları yaşanmasının temel nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Yer'in kutuplardan basık olması
B) Kara ve denizlerin dağılışı oranı
C) Yer'in kendi çevresinde dönmesi
D) Yer ekseninin yörünge düzlemine eğik olması
E) Yer eksenini ile Ekvator arasındaki açı

- 12.

Güneş ışınları Yengeç Dönencesi'ne dik geldiğinde yukarıdaki şekilde işaretli yerlerden hangisinde 24 saat gündüz yaşanır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

1. Kutup dairelerinin 60° enlemlerinden geçebilmesi aşağıdakilerden hangisine bağlıdır?
- A) Dünya'nın Güneş çevresindeki dönüş hızının artmasına
B) Ekvator düzlemi ile ekliptik arasındaki açının 30° olmasına
C) Yer ekseninin yörünge düzlemine dik olmasına
D) Orta kuşağın genişlemesine
E) Tropikal kuşağın daralmasına

2. Ekvator düzlemi ile ekliptik düzlem arasında $23^\circ 27'$ açılması nedeniyle güneşin ufuk düzlemi üzerindeki yükseltisi yıl boyunca değişir.

21 Haziran tarihinde yukarıdaki haritada gösterilen ülkelerden hangisinde Güneş ufuk düzlemi üzerinde en uzun süreli kalır?

- A) Finlandiya
B) İngiltere
C) Japonya
D) Mısır
E) Brezilya

3. • Fiziksel çözülmenin görülmesi
• Mevsimlerin oluşması
• Gece- gündüz sürelerinin değişmesi
• Kuzey Yarım Küre'de yaz mevsiminin uzun sürmesi
• Dinamik basınç kuşaklarının oluşması

Yukarıdaki özelliklerden kaç tanesi yıllık hareket ve eksen eğikliğinin ortak sonucudur?

- A) 1 B) 2 C) 3 D) 4 E) 5

4. Aşağıda verilen iklim özelliklerinden hangisi bir merkezin bulunduğu yarım küre hakkında kesin bir bilgi verir?

- A) Yağışın yıl içinde aylara göre dağılımı
B) Doğal bitki örtüsü
C) En düşük sıcaklık ortalamasının yaşandığı ay
D) Akarsularının rejimi
E) Yıllık basınç farkı

5. I. Çöllerde mekanik ufalanmanın fazla olması
II. Havanın gün içinde ısınıp soğuması
III. Gece süresinin uzayıp kısalması
IV. Güneş ışınlarının Ekvator ve çevresine dik ve dike yakın açıyla düşmesi

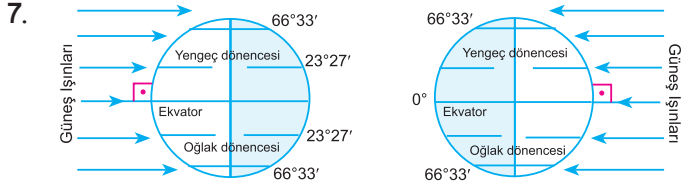
Yukarıdakilerden hangilerinin meydana gelmesinde Dünya'nın kendi eksenı çevresindeki hareketi etkili olmuştur?

- A) I ve II B) Yalnız II C) I ve III
D) II ve IV E) III ve IV

6. Dünya eksenı çevresindeki dönüşünü batıdan doğuya doğru 24 saatte tamamlar.

Aşağıdakilerden hangisi Dünya'nın batıdan doğuya doğru döndüğünün kanıtıdır?

- A) Yerel saatin doğuda daha ileri olması
B) Gece - gündüzün ardalanması
C) Dünya'nın çizgisel hızının Ekvator'da en fazla olması
D) Okyanus akıntılarında halkalanmaların olması
E) Dinamik basınç kuşaklarının oluşması

Dünya yukarıda belirtilen konumlarda olduğu zaman yarım kürelerde aşağıdakilerden hangisi benzerlik gösterir?

- Yaşanan mevsim
- Gece - gündüz uzunluğu
- Sıcaklık ortalamaları
- Bulutlu gün sayısı
- Mevsim süreleri

8. Aşağıdakilerden hangisinde Dünya'nın ekseninin eğik olması etkili olmamıştır?

- Gece - gündüz süresinin değişmesinde
- Güneş ışınlarının geliş açısının değişmesinde
- Mevsimlerin oluşmasında
- Güneş'in doğuş saatlerinin değişmesinde
- Dünya'nın yörüngesinin elips şeklinde olmasında

Dünya yukarıda belirtilen konumda olduğunda yeryüzünde aşağıdakilerden hangisi gerçekleşmez?

- Güney Yarım Küre'de en uzun gündüz yaşanır.
- Kuzey Kutup Dairesi'nde 24 saat gece yaşanır.
- Ekvator'da gece - gündüz süresi eşittir.
- Kuzey Yarım Küre'de kış başlangıcıdır.
- Güney kutbunda gündüz başlangıcıdır.

10. • Güney Kutup Dairesi'nde 24 saat boyunca gündüz yaşanır.
• Aydınlanma dairesi kutup dairelerine teğet geçer.
• Kuzey Yarım Küre'de en kısa gündüz yaşanır.

Yukarıda verilen olaylar aşağıda verilen tarihlerden hangisinde gerçekleşir?

- 21 Haziran
- 21 Mart
- 23 Eylül
- 21 Aralık
- 4 Temmuz

11. Yer ekseninin yörünge düzlemine eğik olması nedeniyle bir yerdeki gece - gündüz uzunluğu yıl boyunca değişir.

Buna göre, Kuzey Kutup Dairesi'nde gündüz süresinin 24 saat olduğu gün yeryüzünde aşağıda verilenlerden hangisi gerçekleşmez?

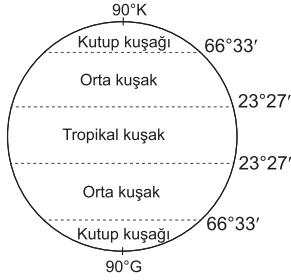
- Güneş ışınları Yengeç Dönencesi'ne dik gelir.
- Güney Yarım Küre'de kış başlar.
- Kuzey Yarım Küre'de en kısa gece yaşanır.
- Aydınlanma dairesi Güney Kutup Noktası'na teğet geçer.
- Ekvator'da gece - gündüz süresi eşittir.

12. 150° Doğu meridyeninde yer alan bir merkezde gün Cumartesi iken, Başlangıç meridyeninde yer alan diğer merkezde gün Cuma'dır.

Bu durum aşağıdakilerden hangisinin kanıtıdır?

- Dünya'nın geoid şeklinde olduğunun
- Dünya'nın batıdan doğuya doğru döndüğünün
- Dünya'nın çizgisel hızının kutuplara doğru azaldığının
- Yer ekseninin yörünge düzlemine eğik olduğunun
- Gece - gündüz süresinin değiştiğinin

1. Aşağıdaki şekilde matematik iklim kuşakları gösterilmiştir.

İklim kuşaklarının sınırlarının belirlenmesinde etkili olan faktör aşağıdakilerden hangisini etkilememiştir?

- A) Mevsim sürelerini
- B) Bir yerde Güneş'in doğuş ve batış saatlerini
- C) Gece - gündüz uzunluğunu
- D) Güneş ışınlarının yere düşme açısını
- E) Mevsimlerin oluşmasını

2. Dünya günlük hareketini batıdan doğuya değil de tersi yönde yapmış olsaydı, aşağıdakilerden hangisi meydana gelirdi?

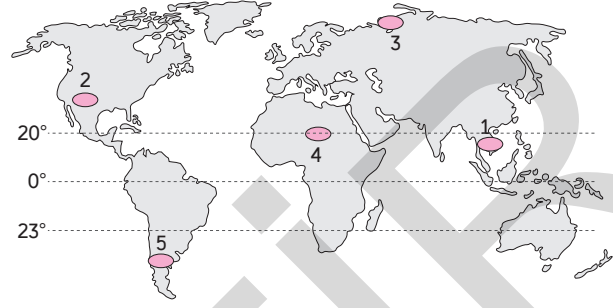
- A) Gece-gündüz süre farkı azalırdı.
- B) Japonya'da yerel saat daima ileri olurdu.
- C) Yılbaşını ilk kutlayan Alaska olurdu.
- D) Güneş'i ilk gören ülke Yeni Zelanda olurdu.
- E) Öğle vakti en erken Papua Yeni Gine'de yaşanırdı.

3. I. Okyanus akıntılarında halkalanma oluşur.
II. Gölge boyu kutba doğru uzar.
III. Sürekli rüzgârların yönlerinde sapmalar olur.
IV. Çizgisel hız Ekvator'a doğru artar.

Yargılarından hangileri Dünya'nın eksen hareketinin sonuçları arasında gösterilebilir?

- A) I ve II
- B) II ve III
- C) I ve III
- D) II ve IV
- E) III ve IV

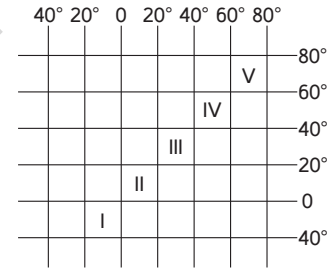
- 4.

Yukarıda verilen numaralı yerlere ilgili hangisi yanlıştır?

- A) 1 nolu bölge tropikal kuşakta yer alır.
- B) 4 nolu bölge Güneş ışınlarını yılda iki kez dik açıyla alır.
- C) Yerel saatleri arasındaki farkın en fazla olduğu bölgeler 1 ve 2 dir.
- D) 2 nolu bölgede 4 mevsim belirgin olarak yaşanır.
- E) 3 nolu bölgenin izdüşüm alanı en fazladır.

- 5.

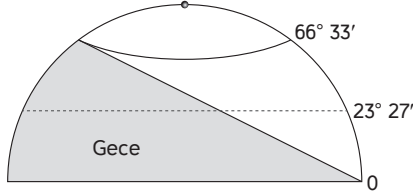
Yukarıda verilen bölgelerden hangilerinde Dünya'nın dönüş hızı en azdır?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV
- E) V

6. Aşağıda verilen yargılardan hangisinde yanlışlık yapılmıştır?

- A) Çizgisel hızın oluşması → Eksen hareketi
- B) Açısal hızın oluşması → Günlük hareket
- C) Meltem rüzgârının oluşması → Dünya'nın kendi eksen etrafındaki hareketi
- D) Çizgisel hızın kutba doğru azalması → Eksen eğikliği
- E) Aydınlanma dairesinin oluşması → Dünya'nın şekli

7.

Dünya yukarıdaki konumda iken aşağıdakilerden hangisi yaşanmaz?

- A) Aydınlanma çemberi kutup noktalarına teğet geçer.
- B) Kuzey Yarım Küre'de yaz Güney Yarım Küre'de kış yaşanır.
- C) Kuzeye gidildikçe gündüz süresi uzar.
- D) Bu tarihten sonra Güney Yarım Küre'de gündüzler uzmaya başlar.
- E) Yengeç Dönencesi'nde öğle vakti gölge oluşmaz.

8. Dünyanın her yerinde gece-gündüz süre farkı değişirken, Ekvator'da değişmemesi aşağıdakilerden hangisine bağlanabilir?

- A) Yıl içinde Güneş'in düşme açısının değişmesi
- B) Aydınlanma çemberinin Ekvator'u yıl boyunca ikiye bölməsi
- C) Dünya'nın Güneş etrafında hareket etmesi
- D) Ekvator'a Güneş ışınlarının dike yakın açılarla düşmesi
- E) Dünya'nın batıdan doğuya doğru dönmesi

9. 1. Şubat ayının 28 gün sürmesi ---- ile ilgilidir.
2. Aynı anda farklı yarım kürelerde zıt mevsimlerin yaşanması ---- ile ilgilidir.
3. Çizgisel hızın kutba doğru azalması ---- ile ilgilidir.

Yukarıda boş bırakılan yerlere aşağıdakilerden hangileri getirilmelidir?

1	2	3
A) Dünya'nın şekli	Elips yörünge	Eksen eğikliği
B) Eksen eğikliği	Dünya'nın şekli	Elips yörünge
C) Elips yörünge	Eksen eğikliği	Dünya'nın şekli
D) Dünya'nın şekli	Eksen eğikliği	Elips yörünge
E) Elips yörünge	Dünya'nın şekli	Eksen eğikliği

10.

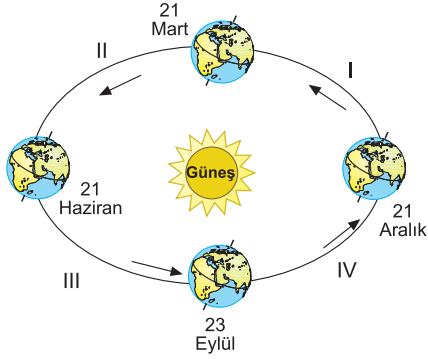
Yukarıda verilen kentlerle ilgili hangisinde yanlışlık yapılmıştır?

- A) Lima'da yıl boyunca termik alçak basınç koşulları yaşanır.
- B) Yer çekiminin en fazla hissedildiği kent Bergen'dir.
- C) Dünya doğudan batıya dönseydi Güneş'i ilk gören kent Riyad olurdu.
- D) Cape Town'dan güneye gidildikçe sıcaklık düşer.
- E) Lizbon'da dört mevsim koşulları belirgin olarak yaşanır.

11. Aşağıdaki yargılardan hangisi doğru verilmiştir?

- A) Aydınlanma çemberi, eksen eğikliği nedeniyle yıl boyunca kutup noktası ve kutup dairesi arasında yer değişir.
- B) Günlerin oluşması Dünya'nın Güneş etrafında dönmesinden kaynaklanır.
- C) Dünya batıdan doğuya döndüğü için matematik iklim kuşakları oluşur.
- D) Dünya Güneş etrafında hareket ettiği için çizgisel hız oluşur.
- E) Dünya'nın şekline bağlı olarak kutuplara gidildikçe açılal hız artar.

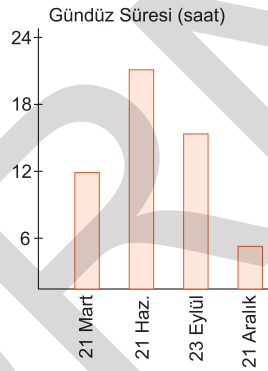
1. Aşağıdaki şekilde yılın belirli zamanlarında Güneş'in yörünge düzlemindeki konumları verilmiştir.

40° kuzey enlemi ile 29° Doğu meridyeninde yer alan bir merkezde şekilde belirtilen hangi aralıklarda gündüz süresi sürekli uzar?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

- 2.

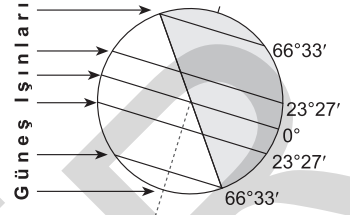

Ekvator düzlemi ile ekliptik düzlem arasında 23°27' lik açı olmasından dolayı bir yerdeki gece - gündüz süresi sürekli olarak değişir. Bu süre Ekvator'dan uzaklaştıkça artar.

Buna göre, yukarıda belirli tarihlerde gündüz süresinin uzunluğu gösterilen merkez aşağıda verilen enlemlerden hangisinde yer alabilir?

- A) 20° Kuzey B) 30° Güney C) 40° Kuzey
D) 50° Güney E) 60° Kuzey

3. Dünya'nın eksen eğik olduğundan dolayı bir yerdeki gece - gündüz uzunluğu yıl boyunca değişir.

Buna göre Dünya yukarıda verilen şekildeki konumda olduğunda aşağıda verilen kentlerden hangisinde gece süresi en fazla olur?

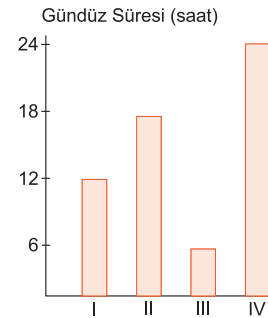
- A) Sinop B) Ankara C) İzmir
D) Diyarbakır E) Antalya

4. Yer eksen yörünge düzlemine 66°33' eğik olduğundan dolayı aydınlanma dairesi yıl boyunca yer değiştirir.

Aydınlanma dairesi kutup dairelerine teğet geçtiğinde aşağıdakilerden hangisi gerçekleşmez?

- A) Yarım kürelerde yaz ve kış başlaması
B) Yarım kürelerde en uzun gece, en uzun gündüzün yaşanması
C) Güneş ışınlarının dönencelere dik gelmesi
D) Her iki yarım kürede bahar başlaması
E) Ekvator'da gece ve gündüz süresinin eşit olması

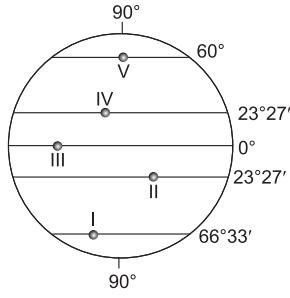
5. Aşağıdaki grafikte dört merkezin 21 Aralık tarihindeki gündüz süreleri gösterilmiştir.

Buna göre, bu merkezlerle ilgili olarak aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılamaz?

- A) IV. merkez Güney Kutup Dairesi üzerinde yer alır.
B) I. merkez Ekvator üzerinde yer alır.
C) III. merkez Kuzey Yarım Küre'de yer alır.
D) Dünya'nın dönüş hızı en fazla III. merkezdedir.
E) II. merkez orta kuşakta yer alır.

6.

Ekvator düzlemi ile yörünge düzlemi arasında $23^{\circ} 27'$ lık bir açı olması nedeniyle bir yerde gece-gündüz uzunluğu sürekli olarak değişir.

Buna göre, 21 Aralık tarihinde yukarıdaki haritada numaralandırılmış yerlerin hangisinde en uzun gündüz yaşanır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

7.

- I. Kutup daireleri
II. Ekvator
III. Dönenceler
IV. Başlangıç meridyeni

Yukarıda verilenlerden hangileri yer ekseninin yörünge düzlemine eğik olmasına bağlı olarak oluşmuştur?

- A) I ve II B) II ve III C) III ve IV
D) I ve III E) II ve IV

8.

Yer eksenini ile yörünge düzlemi (Ekliptik) arasındaki açıdan dolayı bir yerdeki gece - gündüz uzunluğu sürekli olarak değişir.

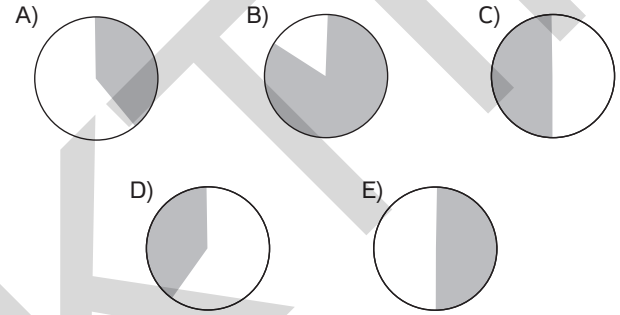
Buna göre, 21 Haziran tarihinde yukarıdaki haritada verilen kentlerden hangisinde gündüz süresi en kısa olur?

- A) Londra B) Ankara C) Maskat
D) Pretoria E) Santiago

9.

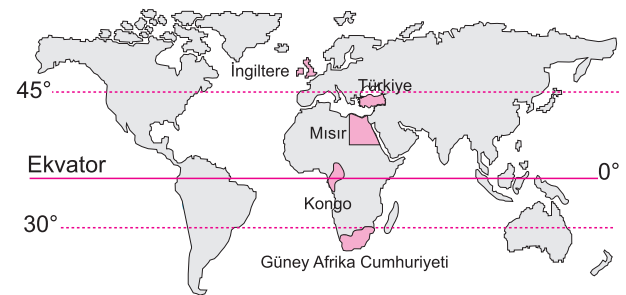
Ekliptik düzlemi ile Ekvator düzlemi arasında $23^{\circ} 27'$ lık açı olması nedeniyle Dünya üzerinde gece - gündüz süresi sürekli değişir. Yaz mevsimindeki gündüz uzunluğu kış mevsimindeki gündüz uzunluğundan daha fazladır.

Buna göre aşağıdaki gündüz uzunlukları verilen yerlerden hangisinde kış mevsiminin yaşandığı söylenebilir?

10.

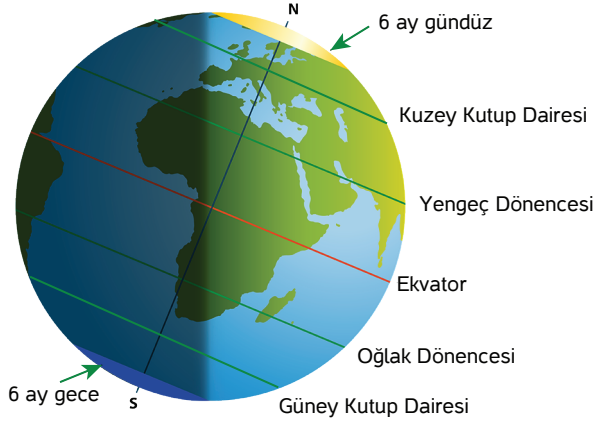
Ekvator düzlemi ile yörünge düzlemi arasında $23^{\circ} 27'$ lık açı olması nedeniyle bir yerdeki cismin gölge boyunun uzunluğu yıl boyunca değişir.

Buna göre yukarıdaki haritada belirtilen ülkelerden hangisinde 21 Aralık tarihinde aynı boydaki cisimlerin gölge boyu en kısa olur?

- A) İngiltere
B) Türkiye
C) Mısır
D) Kongo
E) Güney Afrika Cumhuriyeti

1. Yer eksenini yörünge düzlemine $66^{\circ} 33'$ eğik olduğundan dolayı bir yerdeki gece - gündüz uzunluğu yıl boyunca değişir.

Buna göre, Dünya yukarıdaki konumdayken aşağıdaki illerden hangisinde gündüz süresi en uzun olur?

- A) Sinop B) Mersin C) İzmir
D) Edirne E) Kars
2. Türkiye'de aşağıdaki tarihlerden hangisinden sonra gündüz süresi gece süresinden uzun olmaya başlar?
- A) 21 Aralık B) 24 Kasım C) 21 Mart
D) 23 Eylül E) 21 Ocak

3. Aşağıdaki tabloda 21 Aralık tarihinde bazı enlemlerde yaşanan gece uzunlukları verilmiştir.

Enlem	Gece Uzunluğu
0° K	12 saat 35'
30° K	13 saat 56'
60° K	18 saat 30'
$66^{\circ}33'$ K	1 gün
70° K	65 gün
80° K	127 gün

Gece uzunluklarının her enlemde farklı olması aşağıdakilerden hangisi ile açıklanır?

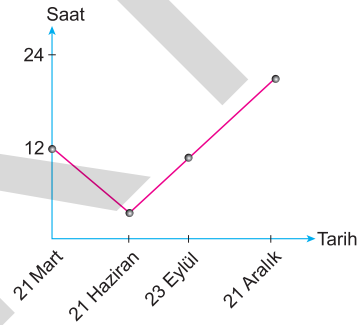
- A) Dünya'nın Güneş çevresindeki dönüş yönü
B) Dünya'nın küresel şekilde olması
C) Dünya'nın eksenini etrafından dönmesi
D) Dünya'nın yörüngesinin elips biçiminde olması
E) Yer ekseninin yörünge düzlemine eğik olması

4. Yer eksenini yörünge düzlemine eğik olduğundan Güneş ışınlarının yere düşme açıları sürekli olarak değişir.

Buna göre Yengeç Dönencesi ile Ekvator arasında bulunan bir merkeze güneş ışınları hangi aylarda dik düşer?

- A) Aralık B) Ocak C) Kasım
D) Mayıs E) Ekim

5. Aşağıda bir merkezde belirli tarihlerdeki gündüz süreleri gösterilmiştir.

Buna göre verilen merkez aşağıdaki enlemlerden hangisinde yer alır?

- A) $23^{\circ} 27'$ Kuzey
B) 30° Kuzey
C) 40° Güney
D) 60° Güney
E) Ekvator'da

6. Aşağıdaki tabloda üç kentin 21 Aralık ve 21 Haziran tarihindeki gündüz süreleri verilmiştir.

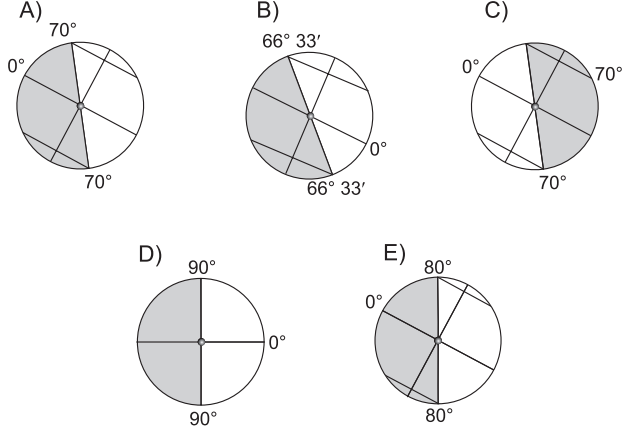
Kent	21 Haziran	21 Aralık
I	12 saat 52 dakika	11 saat 08 dakika
II	8 saat 34 dakika	15 saat 26 dakika
III	18 saat 43 dakika	5 saat 17 dakika

Buna göre, yukarıdaki tabloda verilen merkezlerin Ekvator'a yakın olandan uzak olana doğru sıralanışı aşağıdakilerden hangisinde verilmiştir?

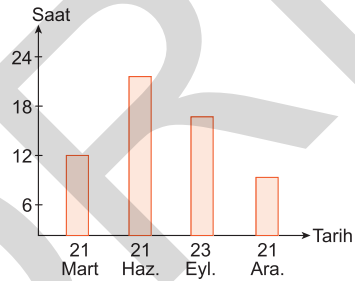
- A) I, II, III B) III, I, II C) II, III, I
D) I, III, II E) III, II, I

7. Dünya aşağıdaki konumlardan hangisinde olduğunda Güneş ışınları 20° Kuzey enlemine dik gelir?

□ Gündüz ■ Gece

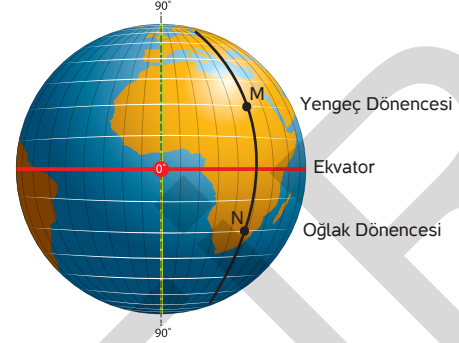
8. Aşağıdaki grafikte bir merkezin belirli tarihlerdeki gündüz uzunlukları verilmiştir.

Buna göre bir merkezde gündüz süresinin sürekli olarak değişmesi aşağıdakilerden hangisinin sonucudur?

- A) Dünya'nın küresel şekle sahip olmasının
B) Dünya'nın kutuplardan basık olmasının
C) Yer ekseninin yörünge düzlemine eğik olmasının
D) Dünya'nın eksen etrafında dönmesinin
E) Dünya'nın Güneş'e yaklaşıp uzaklaşmasının

- 9.

Yukarıda verilen M ve N noktalarına Güneş ışınları aşağıdaki tarihlerden hangisinde aynı açıyla gelir?

- A) 21 Mart B) 21 Haziran C) 21 Aralık
D) 4 Temmuz E) 24 Nisan

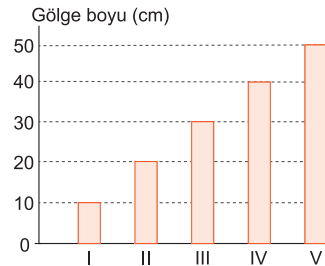
10. Aşağıdaki tabloda üç merkeze belirli tarihlerde Güneş ışınlarının öğle vakti düşme açıları verilmiştir.

Kent	21 Mart	21 Haziran	23 Eylül	21 Aralık
I	40°	63°27'	40°	16°33'
II	30°	6°33'	30°	53°27'
III	60°	83°27'	60°	36°33'

Merkezlerle ilgili aşağıda verilen yargılardan hangisine ulaşamaz?

- A) I. merkez Kuzey Yarım Küre'de yer alır.
B) II. merkezde 21 Aralık tarihinde en uzun gündüz yaşanır.
C) III. merkez Ekvator'a en yakındır.
D) I. merkezde 21 Haziran tarihinde yaz başlar.
E) Yıl içinde gece - gündüz arasındaki zaman farkı en fazla I. merkezde değişir.

11. Aşağıdaki grafikte bir cismin yılın belirli zamanlarında ölçülen gölge boyları verilmiştir.

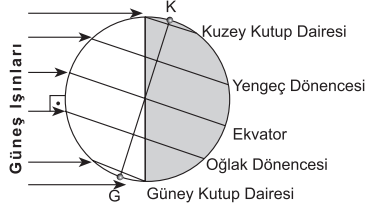

Güneş ışınlarının dik geldiği zamanlarda gölge boyu kısa, sıcaklık ortalamaları daha fazladır.

Buna göre, cismin gölge boyunun ölçüldüğü yerde yılın hangi zamanında sıcaklığın en düşük olduğu söylenebilir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

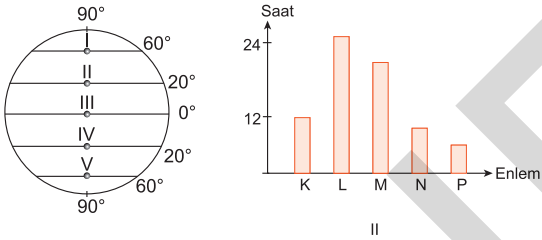
1.

Dünya yukarıdaki konumda olduğunda yeryüzünde aşağıdakilerden hangisi gerçekleşir?

- A) Güney kutbunda altı ay gündüz başlar.
- B) Aydınlanma çemberi kutup noktalarından geçer.
- C) Kuzey Yarım Küre'de yaz başlangıcıdır.
- D) Güney Yarım Küre'de en uzun gündüz yaşanır.
- E) Kuzey Yarım Küre'de cisimlerin gölge boyu en kısadır.

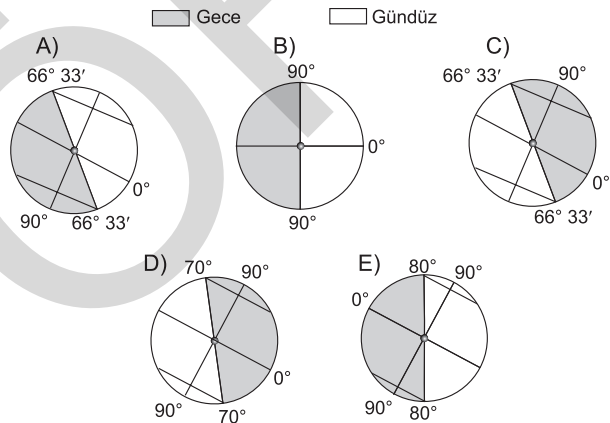
2. Aşağıda II. şekilde 21 Aralık tarihinde bazı enlemlerde gündüz uzunluğu gösterilmiştir.

M enlemindeki gündüz uzunluğu göz önüne alındığında M enlemi küre üzerinde işaretli noktalardan hangisi üzerinde yer alabilir?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV
- E) V

3. Dünya aşağıdaki konumlardan hangisinde olduğunda Kuzey Yarım Küre'deki cisimlerin gölgesi en uzundur?

4. Yer eksenini ile Yörünge düzlemi arasındaki $66^{\circ}33'$ lik açı nedeniyle gece gündüz süreleri arasındaki fark Ekvator'dan kutuplara doğru gidildikçe artar.

Merkez	Güneş'in doğuş vakti	Güneş'in batış vakti
I	04:52	19:08
II	03:28	20:32
III	07:24	16:56
IV	06:20	17:40
V	2:40	21:20

Yukarıdaki tabloda 21 Aralık tarihinde Güneş'in doğuş ve batış saatleri verilen merkezlerden hangisi Ekvator'a en uzaktır?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV
- E) V

5. Bir cismin 21 Haziran'da ölçülen gölge boyu, 21 Mart'ta ölçülen gölge boyundan daha kısadır.

Bu durum aşağıda verilenlerden hangisi ile açıklanabilir?

- A) Dünya'nın küresel şekliyle
- B) Güneş ışınlarının geliş açısıyla
- C) Dünya'nın eksenini etrafında dönmesiyle
- D) Yer'in yörüngesinin elips biçiminde olmasıyla
- E) Dünya'nın Güneş çevresindeki dönüş yönüyle

6. Aşağıdaki tabloda, üç farklı merkezin 21 Haziran'daki gündüz ve gece süreleri (saat) gösterilmiştir.

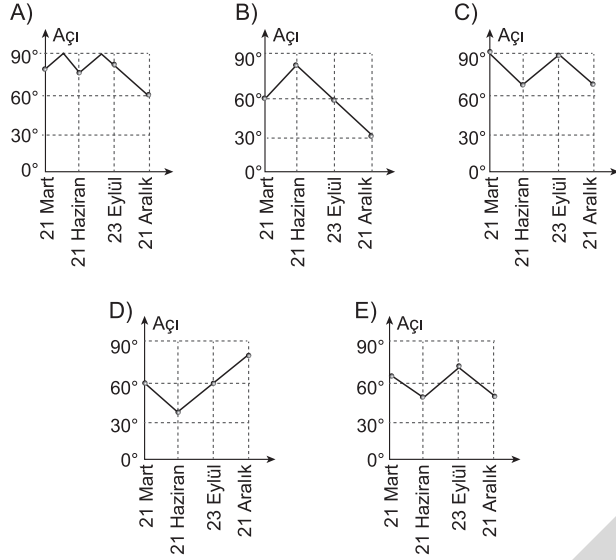
Merkez	Gündüz Süresi (saat)	Gece Süresi (Saat)
I	16	8
II	11	13
III	22	2

Buna göre, verilen merkezlerin kuzeyden güneye doğru sıralanışı, aşağıdakilerden hangisinde doğru verilmiştir?

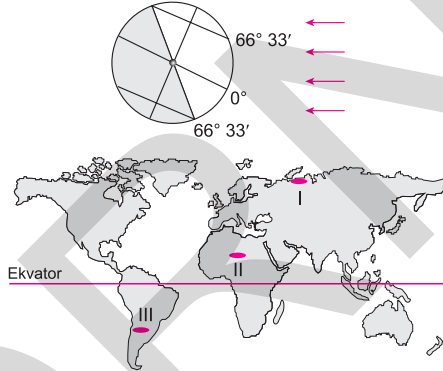
- A) III - I - II
- B) II - I - II
- C) III - II - I
- D) II - III - I
- E) I - II - III

7. Yer eksenî yörünge düzlemine eğik olduğundan Güneş ışınlarının bir yere geliş açısı sürekli olarak değişir.

Aşağıda Güneş ışınlarının değişim grafiği verilen yerlerden hangisi Ekvator'da yer alır?

8.

Dünya yukarıda belirtilen konumda olduğunda, haritada numaralandırılmış yerlerle ilgili aşağıdaki yargılardan hangisine varılamaz?

- A) III. numaralı yerde kış başlangıcıdır.
B) Aynı boydaki cismin gölgesi II. numaralı yerde en kısa olur.
C) I. numaralı yerde gündüz uzunluğu daha fazladır.
D) Sıcaklık II numaralı yerde fazladır.
E) II numaralı yerde gece - gündüz süreleri arasındaki fark fazladır.

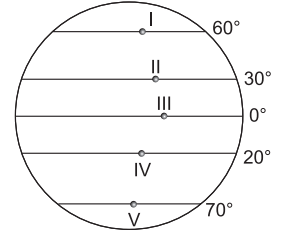
9. Aşağıdaki tabloda bazı merkezlerin enlem dereceleri verilmiştir.

Merkez	Enlem derecesi
İstanbul	41° Kuzey
Kahire	30° Kuzey
Durban	30° Güney

Yukarıdaki tabloda verilen merkezlerin 21 Aralık tarihindeki gündüz uzunlukları fazla olandan az olana doğru sıralanışı aşağıdakilerden hangisinde doğru olarak verilmiştir?

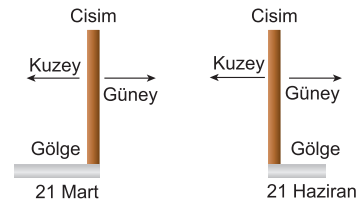
- A) Durban, İstanbul, Kahire
B) Kahire, İstanbul, Durban
C) İstanbul, Kahire, Durban
D) Durban, Kahire, İstanbul
E) Kahire, Durban, İstanbul

10. Yandaki şekilde işaretli noktalardan hangisinin bulunduğu yerlerdeki cisimlerin gölgesi 21 Mart'ta kuzeye düşer?

- A) I ve II
B) II ve III
C) III ve IV
D) IV ve V
E) I ve V

11. Aşağıda 2 metre boyundaki bir cismin 21 Mart ve 21 Haziran tarihlerinde gölge boyu ve gölge yönleri gösterilmiştir.

Buna göre, bu cisim aşağıdaki yerlerden hangisinde yer alır?

- A) Ekvator üzerinde
B) Yengeç Dönencesi'nde
C) Ekvator ile Yengeç Dönencesi arasında
D) Güney Yarım Küre'de orta kuşakta
E) Oğlak Dönencesi üzerinde

1. Ekvator'dan kutuplara doğru birer derece aralıklarla çizilen çemberlere paralel denir.

Aşağıdakilerden hangisi paralellerin özelliklerinden biri değildir?

- A) Çevre uzunlukları kutuplara doğru kısalır.
- B) Aralarındaki zaman farkı dört dakikadır.
- C) Ardışık iki paralel arasındaki uzaklık 111 km'dir.
- D) Başlangıç paraleli Ekvator'dur.
- E) Dereceleri kutuplara doğru büyür.

2. Farklı konumlara sahip iki merkezin öğle vakitlerinin aynı olması aşağıdakilerden hangisiyle ilgilidir?

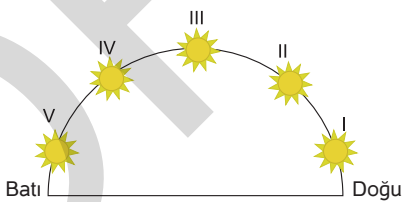
- A) Enlem derecelerinin aynı olması
- B) Boylam derecelerinin aynı olması
- C) Yarımkürelerinin farklı olması
- D) Yükseltilerinin aynı olması
- E) Denize göre konumlarının aynı olması

3. Aynı enlem üzerinde yer alan iki merkez arasında 2 saat 40 dakikalık zaman farkı vardır.

Buna göre, bu iki merkez arasında kaç derecelik boylam farkı vardır?

- A) 10°
- B) 20°
- C) 30°
- D) 40°
- E) 50°

4.

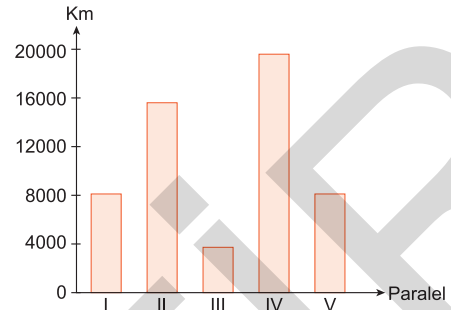

Yukarıdaki şekilde aynı enlem üzerinde yer alan beş merkezde Güneş'in aynı andaki konumları gösterilmiştir.

Buna göre, hangi merkezde cisimlerin gölge boyu en kısadır?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV
- E) V

5.

Yukarıda beş paralel dairesinin uzunluğu yaklaşık olarak verilmiştir.

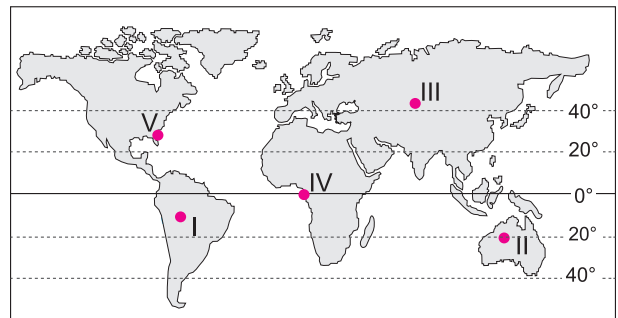
Hangi paralel üzerinde meridyenler arası mesafe en geniş, hangisinde en dardır?

	En geniş	En dar
A)	IV	II
B)	I	V
C)	III	II
D)	IV	III
E)	III	IV

6. Bir ülkenin bulunduğu enlem derecelerine bakılarak aşağıdakilerden hangisi hakkında bilgi elde edinilemez?

- A) Kuzeyi ile güneyi arasındaki kuş uçuşu uzaklık
- B) Bulunduğu iklim kuşağı
- C) Kullandığı saat dilimi
- D) Ekvator'a olan uzaklığı
- E) Güneş ışınlarının düşme açısı

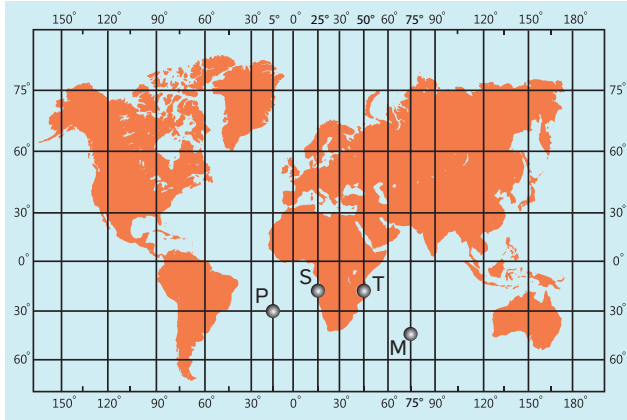
7.

Ardışık iki paralel arasındaki mesafe 111 km olduğuna göre, yukarıdaki haritada numaralandırılmış noktalardan hangisinin Ekvator'a olan uzaklığı 2220 km'dir?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV
- E) V

8.

Yukarıdaki şekilde verilen noktalarla ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- S - T arasındaki yerel saat farkı T - M arasındaki yerel saat farkına eşittir.
- P noktasının yerel saati, S noktasının yerel saatinden 120 dakika daha geridedir.
- P - S arasındaki kuş uçuşu uzaklık ile T - M arasındaki kuş uçuşu uzaklık aynıdır.
- P - M arasında 80° boylam farkı vardır.
- M noktasının yerel saati en ileridir.

9.

Aynı enlem ve boylam farkına sahip ve izdüşümsel alanları eşit olan, farklı yarım kürelerde yer alan iki bölge için aşağıdakilerden hangisi kesinlikle aynıdır?

- Üzerinde bulundukları saat dilimi
- Başlangıç meridyeni ile aralarındaki zaman farkı
- Ekvator'a olan uzaklıkları
- Denize göre konumları
- Tarih değiştirme çizgisine olan uzaklıkları

10.

Ankara 33° Doğu boylamı ile 40° Kuzey enleminde yer alır.

Ankara'nın 5328 km kuzeyinde ve derece olarak başlangıç meridyenine aynı uzaklıkta olan bir merkezin enlem ve boylam dereceleri aşağıdakilerden hangisidir?

	Enlem	Boylam
A)	48° Kuzey	33° Doğu
B)	88° Kuzey	33° Doğu
C)	50° Güney	33° Doğu
D)	35° Kuzey	48° Doğu
E)	15° Güney	50° Batı

11.

Aralarında 3 saat 40 dakika yerel saat farkı olan merkezlerden biri 45° Doğu meridyeni üzerinde yer aldığına göre, yerel saati daha geri olan diğer merkez aşağıdaki boylamlardan hangisi üzerinde yer alır?

- 11° Doğu
- 10° Batı
- 100° Doğu
- 55° Doğu
- 45° Doğu

12.

Türkiye'deki bölgelerin coğrafi özellikleri düşünüldüğünde hangi bölgenin kuzeyi ile güneyi arasındaki enlem farkı en azdır?

- Karadeniz Bölgesi
- Marmara Bölgesi
- Doğu Anadolu Bölgesi
- Ege Bölgesi
- İç Anadolu Bölgesi

13.

İki noktanın yerel saatlerinin farklı olması aşağıdakilerden hangisini kanıtlar?

- Farklı yarım kürelerde yer aldığı
- Güneş ışınlarının farklı açılarla geldiğini
- Boylamlarının farklı olduğunu
- Aynı enlem üzerinde bulunduklarını
- Yükseltilerinin farklı olduğunu

14.

Aşağıda ortak saatin alındığı bazı boylamlar verilmiştir.

Hangisinin olduğu yerde yerel saat daha ileridir?

- 15° Batı
- 30° Doğu
- 60° Doğu
- 90° Doğu
- 105° Batı

1. • İstanbul 41° kuzey enlemi ile 29° Doğu meridyeninde yer alır.
• Y merkezinin yerel saati İstanbul'un yerel saatinden 64 dakika ileri ve İstanbul'un 6660 km güneyinde yer almaktadır.

Buna göre Y merkezinin coğrafi koordinatları aşağıdakilerden hangisidir?

	Enlem	Boylam
A)	19° Güney	45° Batı
B)	23° Kuzey	35° Batı
C)	45° Kuzey	19° Batı
D)	35° Güney	19° Doğu
E)	19° Güney	45° Doğu

2. Bir ülkenin enlem derecesinden yararlanılarak aşağıdakilerden hangisi hakkında bilgi elde edilemez?

- A) Güneş ışınlarının geliş açısı
B) Bulunduğu kıta
C) Ekvator'a olan uzaklığı
D) Matematik iklim kuşağı
E) Gece - gündüz süresi

3.

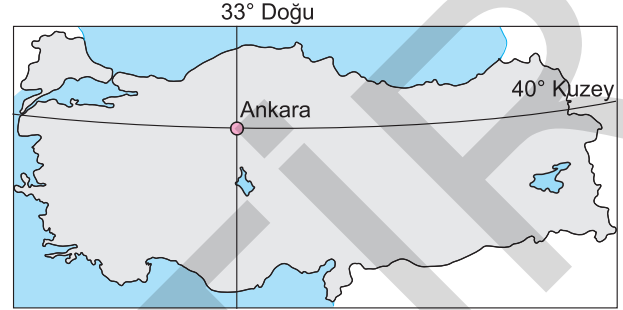
	Enlem	Doğu - batı arasındaki uzaklık (km)
I.	80° Kuzey	4440 km
II.	40° Kuzey	4440 km
III.	0° Ekvator	4440 km
IV.	30° Güney	4440 km
V.	70° Güney	4440 km

Yukarıdaki tabloda farklı enlemlerde yer alan beş bölgenin doğu - batı yönlü uzunlukları verilmiştir.

Meridyenler arasındaki uzaklık her enlemde farklı olduğuna göre hangi bölgenin doğusu ile batısı arasındaki yerel saat farkı en fazla, hangisinde en azdır?

	En fazla	En az
A)	V	III
B)	I	IV
C)	II	V
D)	IV	II
E)	V	I

4. Aşağıdaki haritada Ankara'nın yakınından geçen paralel ve meridyen gösterilmiştir.

Haritada verilen bilgilere göre Ankara hakkında aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

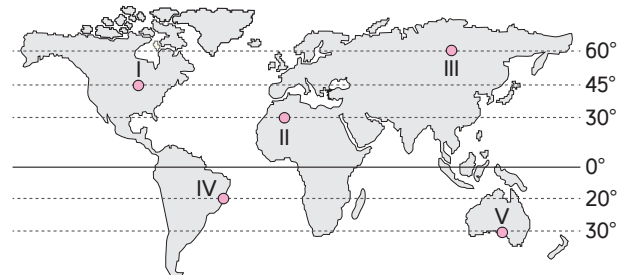
- A) Ekvator'a olan uzaklığına
B) Başlangıç meridyeni ile arasındaki uzaklığa
C) Ortak saat ile arasındaki zaman farkına
D) Bulunduğu iklim kuşağına
E) Ekinokslarda Güneş ışınlarının yere düşme açısına

5. Dünya'nın şeklinde dolayı paralellerin çevre uzunlukları Ekvator'dan kutuplara doğru kısalır.

Buna göre aşağıda verilen ülkelerden hangisi üzerinden geçen paralellerin çevre uzunlukları daha fazladır?

- A) Norveç
B) Japonya
C) Malezya
D) Tunus
E) İran

6. Bütün meridyenler kutuplarda birleştiği için ardışık iki meridyen arasındaki mesafe kutuplara doğru azalır.

Buna göre, yukarıdaki haritada numaralandırılmış noktalardan hangisinin olduğu paralel üzerinde 800 km doğuya gidildiğinde daha fazla meridyen geçilir?

- A) I
B) II
C) III
D) IV
E) V

7. Başlangıç paralelinin 50° kuzeyinde yer alan bir nokta ile ilgili olarak;

- I. Bulunduğu iklim kuşağı
- II. Başlangıç meridyeni ile arasındaki uzaklık
- III. Gece - gündüz uzunluğu

bilgilerinden hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) II ve III C) Yalnız II
D) I ve II E) I ve III

8. Aşağıdakilerden hangisi iki merkezin aynı enlem üzerinde yer aldığını kanıtlamaz?

- A) Ekvator'a olan uzaklıklarının aynı olması
- B) Güneş ışınlarını yerel saat olarak 12.00'da aynı açıyla almaları
- C) Gündüz uzunluklarının yıl boyunca aynı olması
- D) Üzerinde bulundukları paralelde ardışık iki meridyen arasındaki mesafenin aynı olması
- E) Öğle vakitlerini aynı anda yaşamaları

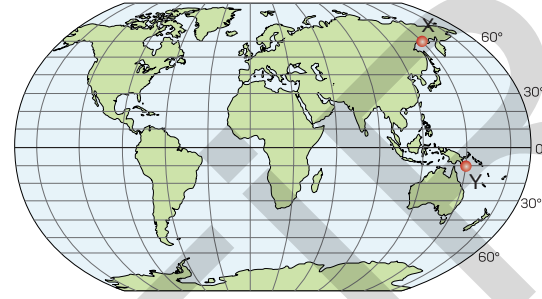
9. Aşağıdaki tabloda bazı yerlerin boylam dereceleri yaklaşık olarak verilmiştir.

Yer	Boylam
Bandırma	28° Doğu
Silvan	41° Doğu
Terme	37° Doğu
Oltu	42° Doğu
Ödemiş	28° Doğu

Güneş Ekvator üzerindeyken hangi iki kentte Güneş aynı zamanda doğar?

- A) Bandırma - Silvan
- B) Terme - Oltu
- C) Oltu - Ödemiş
- D) Bandırma - Ödemiş
- E) Silvan - Oltu

10. Şekilde X ile Y noktası arasında 7770 km'lik uzaklık vardır.

X merkezi 60° kuzey enlemi üzerinde yer aldığına göre Y merkezi hangi enlem üzerinde yer alır?

- A) 30° Kuzey B) 10° Kuzey C) 10° Güney
D) 20° Güney E) 0°

11. Aşağıdakilerden hangisi farklı konumdaki iki yerin aynı boylamda olduğunun kesin kanıtı olamaz?

- A) Yerel saatlerinin aynı olması
- B) Ekinokslarda Güneş'in aynı anda doğması
- C) Güneş'in en tepede olduğu anların aynı olması
- D) Öğle vakitlerinin aynı olması
- E) Aynı tarihlerde aynı mevsimin yaşanması

12. 60° Kuzey enlemi ile 60° Doğu boylamının kesiştiği yerde bulunan bir merkezin Ekvator ile Başlangıç meridyeninin olan uzaklıklarının farklı olması aşağıdakilerden hangisi ile ilgilidir?

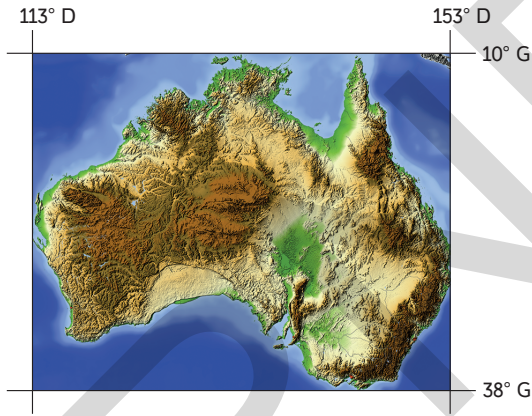
- A) Meridyenlerin kutuplarda birleşmesiyle
- B) Aynı meridyen üzerinde paraleller arası mesafenin aynı olmasıyla
- C) Paralellerin boylarının eşit olmasıyla
- D) Deniz seviyesinden yüksek olmasıyla
- E) Başlangıç meridyeninin doğusundan yer almasıyla

1. Ekvator'un 4551 km kuzeyinde yer alan İstanbul'un yerel saati Başlangıç Meridyenindeki bir yerin yerel saatinden 116 dakika ileridedir.

Buna göre, İstanbul'un coğrafi koordinatları aşağıdakilerden hangisidir?

- A) 36° Kuzey, 33° Doğu
B) 41° Kuzey, 29° Doğu
C) 42° Kuzey, 45° Doğu
D) 33° Kuzey, 36° Doğu
E) 26° Kuzey, 26° Doğu

2. Aşağıda Avustralya'nın matematik konumu gösterilmiştir.

- Ardışık iki meridyen arasında 4 dakika yerel saat farkı vardır.
- Ardışık iki paralel arasında 111 km uzaklık vardır.

Buna göre Avustralya ile ilgili aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

- A) Kuzeyi ile güneyi arasında kuş uçuşu 3108 km uzaklık vardır.
B) Başlangıç Meridyeni'nin doğusundadır.
C) En kuzeyinin Ekvator'a olan uzaklığı en güneyine göre daha azdır.
D) Doğusu ile batısı arasında 160 dakika yerel saat farkı vardır.
E) Güney kıyıları kuzey kıyılarından daha sıcaktır.

3. 10° Kuzey enleminden 100° Doğu meridyeni boyunca kutuplara doğru giden bir kişi aşağıdakilerden hangisinin değiştiğini gözlemleyemez?

- A) Başlangıç meridyeni ile arasındaki mesafenin
B) Paralellerin çevre uzunluklarının
C) Güneş ışınlarının yere düşme açısının
D) Başlangıç meridyeni ile arasındaki yerel saat farkının
E) Enlem derecelerinin

4. Aşağıdakilerden hangisi bütün meridyenlerin kutup noktalarından geçmesiyle açıklanamaz?

- A) Boylarının eşit olması
B) Aralarındaki yerel saat farkının dört dakika olması
C) Birbirine paralel olmamaları
D) Paralelleri dik kesmeleri
E) Aralarındaki mesafenin her paralelde farklı olması

5. Aşağıdaki tabloda aynı meridyen üzerinde yer alan beş merkezin Başlangıç meridyenine olan uzaklıkları verilmiştir.

Merkez	Başlangıç Meridyenine Uzaklık (km)
I	670
II	340
III	210
IV	150
V	70

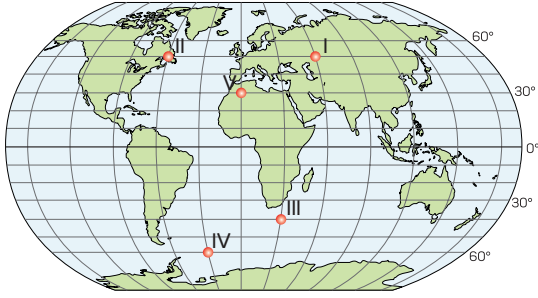
Bu merkezlerden hangisi Ekvator'a en yakındır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

6. Bir ülkenin sadece bulunduğu boylam derecelerine bakılarak aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Bulunduğu saat dilimine
B) Başlangıç meridyeni ile arasındaki zaman farkına
C) Ekvator'a olan uzaklığına
D) Hangi meridyeni ortak saat olarak kullandığına
E) Doğusu ile batısı arasındaki zaman farkına

7.

Yukarıdaki şekilde işaretli noktalardan hangileri arasında yıl boyunca gece-gündüz süre farkı oluşmaz?

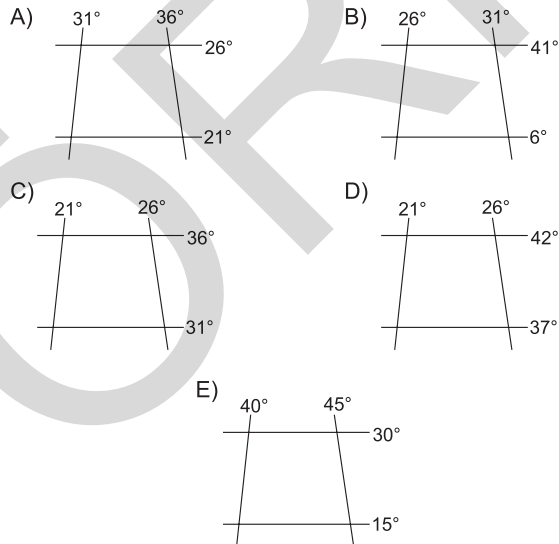
- A) I ve II B) II ve III C) III ve IV
D) IV ve V E) I ve III

8. Aşağıdakilerden hangis tarih değiştirme çizgisinin özelliklerinden biri değildir?

- A) Doğusunda gün bir gün geridir.
B) Tarih değiştirme çizgisi 180° meridyenidir.
C) Başlangıç meridyenin antimeridyenidir.
D) Londra gözlemevi üzerinden geçer.
E) Tam düz çizgi hâlinde uzanmaz.

9. Bir bölgedeki iklim çeşitliliği enlem farkına bağlıdır. Enlem farkı fazla ise iklim çeşitliliği fazla, az ise iklim çeşitliliği az olur.

Aşağıda matematik konumları verilen yerlerden hangisinde iklim çeşitliliği daha fazladır? (Bölgelerin tüm özel konumları aynı kabul edilecektir.)

10. Günümüzde teknolojinin gelişmesiyle beraber mekansal verilerin haritaya aktarılması coğrafi bilgi sistemleri sayesinde daha kolay ve hızlı hale gelmiştir. Bu mekansal veriler temel olarak nokta, alan ve çizgi şeklinde kodlanarak bilgisayar ortamına aktarılmaktadır.

Buna göre, mekansal veri türleri düşünüldüğünde aşağıdakilerden hangisi diğerlerinden farklı bir veri türüdür?

- A) Orman
B) Park
C) Göl
D) Akarsu
E) Ülke

11. Aşağıdakilerden hangisi paralellerin özelliklerinden biri değildir?

- A) Ardışık iki paralel arasındaki uzaklık 111 km'dir.
B) Boyları Ekvator'dan kutuplara doğru kısalır.
C) Tüm paraleller kutup noktalarında birleşirler.
D) Meridyenleri dik keserler.
E) Ekvator'dan kutuplara doğru dereceleri büyür.

12. Ekvator'dan kutuplara doğru gidildikçe iki meridyen arasındaki uzaklık azalır.

Harita üzerinde numaralandırılmış hangi nokta üzerinden 800 km batıya gidilirse daha az meridyen geçilmiş olur?

- A) I B) II C) III D) IV E) V